

TÜRKİYE-ANGOLA İŞ KONSEYİ

**CUMHURBAŞKANIMIZ SAYIN RECEP TAYYİP
ERDOĞAN'IN RESMİ ZİYARETİ KAPSAMINDA
ANGOLA-TÜRKİYE İŞ FORUMU**

18 Ekim 2021 | Epic Sana Hotel Luanda

TÜRKİYE-ANGOLA İŞ KONSEYİ

CUMHURBAŞKANIMIZ SAYIN RECEP TAYYİP ERDOĞAN'IN RESMİ ZİYARETİ KAPSAMINDA ANGOLA-TÜRKİYE İŞ FORUMU

18 Ekim 2021

Epic Sana Hotel Luanda

- **RECEP TAYYİP ERDOĞAN**
T.C. Cumhurbaşkanı
- **JOAO LOURENÇO**
Angola Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı
- **MEHMET MUŞ**
T.C. Ticaret Bakanı
- **VICTOR FRANCISCO DOS SANTOS FERNANDES**
Angola Cumhuriyeti Sanayi ve Ticaret Bakanı
- **NAİL OLPAK**
DEİK Başkanı
- **A. HENRIQUES DA SILVA**
AIPEX Başkanı
- **ABDULLAH ERİŞ**
DEİK/Türkiye-Angola İş Konseyi Başkanı

Toplam Katılımcı Sayısı: 90

TOPLANTI NOTU

Angola-Türkiye İş Forumu; Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) ve AIPEX organizasyonunda, T.C. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Angola Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Sn. Joao Lourenço, Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Başkanı Nail Olpak, Angola Yatırım ve İhracatı Teşvik Ajansı (AIPEX) Başkanı A. Henriques da Silva, DEİK/Türkiye-Angola İş Konseyi Başkanı Abdullah Eriş, Türk ve Angolalı firma temsilcilerinin katılımlarıyla 18 Ekim 2021 tarihinde Angola'nın başkenti Luanda'da gerçekleştirildi.

CUMHURBAŞKANIMIZ SAYIN RECEP TAYYİP ERDOĞAN'IN RESMİ ZİYARETİ KAPSAMINDA ANGOLA-TÜRKİYE İŞ FORUMU

Angola-Türkiye İş Forumu; Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) ve AİPEX organizasyonunda, T.C. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Angola Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Sn. Joao Lourenço, Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Başkanı Nail Olpak, Angola Yatırım ve İhracatı Teşvik Ajansı (AİPEX) Başkanı A. Henriques da Silva, DEİK/Türkiye-Angola İş Konseyi Başkanı Abdullah Eriş, Türk ve Angolalı firma temsilcilerinin katılımlarıyla 18 Ekim 2021 tarihinde Angola'nın başkenti Luanda'da gerçekleştirildi.

Açılış konuşmalarının ardından gerçekleşen imza töreninde; Pak Yatırım, Çalık Enerji, Aksa Enerji ve Erişler Gıda Angolalı muhataplarıyla işbirliği anlaşmaları imzaladı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye-Angola İş Forumu'nda yaptığı konuşmada, "Türkiye olarak Afrika kıtasıyla yakın iş birliğimize büyük önem ve anlam atfediyoruz. Kazan-kazan ve eşit ortaklık temelinde, karşılıklı saygıyı elden bırakmadan ilişkilerimizi ilerletmeyi arzu ediyoruz" dedi.

CUMHURBAŞKANIMIZ SAYIN RECEP TAYYİP ERDOĞAN'IN RESMİ ZİYARETİ KAPSAMINDA ANGOLA-TÜRKİYE İŞ FORUMU

Angola Cumhurbaşkanı Joao Manuel Gonçalves Lourenço ile verimli istişareler gerçekleştirdiklerini ifade eden Cumhurbaşkanı Erdoğan, görüşmelerde iki ülke arasındaki ekonomik ve ticari ilişkileri etraflıca ele aldıklarını söyledi.

Türkiye-Angola ilişkilerinin hak ettiği seviyeye ulaşmasında devlet adamlarının sergilediğı iradenin çok önemli olduğunu vurgulayan Cumhurbaşkanı Erdoğan, sözlerini şöyle sürdürdü: “Siyasetçinin görevi ticaretten savunmaya, turizmden kültüre ve tarıma kadar her alanda ilişkilerin önündeki engelleri tümüyle kaldırmak, karşılıklı iş birliğinin üzerinde ykseleceğı hukuki ve ahdi zeminini tesis etmektir. Ancak iki ülkenin gerçek potansiyelini bilhassa ticaret ve yatırımlarla hayata geçirecek olan iş dünyamızın siz kıymetli mensuplarıdır. Bunun için öncelikle iki ülke iş dünyasının birbirini tanınması büyük önem arz ediyor. Afrika kıtasına gerçekleştirdiğimiz tüm ziyaretlerde olduğu gibi bugün de bize aralarında en yetkin firmalarımızın temsilcilerinin de olduğu kalabalık bir iş adamı heyeti katılıyor. Amacımız firmalarımızı Angola’da iş yapmaya, yatırım ve ticaret yapmaya teşvik etmektir. Aynı ölçüde önem verdiğimiz diğerk bir husus ise

CUMHURBAŞKANIMIZ SAYIN RECEP TAYYİP ERDOĞAN'IN RESMİ ZİYARETİ KAPSAMINDA ANGOLA-TÜRKİYE İŞ FORUMU

Angolalı iş adamlarının Türkiye'yi tanınması, ülkemizdeki yatırım fırsatlarını görmesidir. İş adamlarımızın birbirlerini daha iyi tanımaları, ülkelerimizi ve hatta bölgemizi aşan ölçekte iş birliklerinin kurulmasına imkân sağlayacaktır. Vize meselesinde atacağımız yeni adımlarla bunun için gerekli zemini oluşturacağız."

Cumhurbaşkanı Erdoğan, G-20 üyesi Türkiye ile Güney Afrika bölgesinin yükselen yıldızı Angola'nın ilişkilerini geliştirmede bu kadar geç kalmasının her iki ülke için de kayıp olduğunu dile getirdi.

Bu eksiği en kısa zamanda telafi etmeleri gerektiğinin altını çizen Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Sayın Cumhurbaşkanı'nın ülkemizi ziyaretıyla bu yönde zaten tarihi bir adım attık. Hâlihazırda 250 milyon dolar düzeyinde seyreden ikili ticaretimizi kısa vadede 500 milyon dolara çıkarma kararı aldık. Bugün imzaladığımız anlaşmalarla iş birliğimizin ahdi zeminini pekiştirdik. İkinci tur müzakereleri tamamlanan çifte vergilendirmenin önlenmesi anlaşmasının da bir an önce imzalanacağına inanıyorum." diye konuştu.

CUMHURBAŞKANIMIZ SAYIN RECEP TAYYİP ERDOĞAN'IN RESMİ ZİYARETİ KAPSAMINDA ANGOLA-TÜRKİYE İŞ FORUMU

Türkiye ve Angola'nın birbirlerini tamamlayıcı özelliklere sahip olduklarını teyit ederek, birçok alanda iş birliği imkânları bulunduğunu tespit ettiklerini söyleyen Cumhurbaşkanı Erdoğan, Angola Cumhurbaşkanı Lourenço ile aldıkları kararların ülkeler arasındaki dostluğu daha ileri taşıyacağına inandığını belirtti.

Bu anlayışla göreve geldikleri andan itibaren Afrika kıtasıyla hiçbir ayırım yapmadan iş birliğini güçlendirmenin mücadelesini verdiklerini anımsatan Cumhurbaşkanı Erdoğan, şunları kaydetti: "Diplomatik misyonlarının sayılarının artırılmasından, askerî iş birliği anlaşmalarına, öğrenci burslarından turizm ve kalkınma yardımlarına kadar oldukça geniş bir yelpazede iş birliğimizi derinleştirmeye çalıştık. 2005 yılında başlattığımız Afrika açılımı, kıta ile olan kadim dostluğumuzun perçinlenmesini sağladı. İlki 2008 yılında İstanbul'da ikincisi 2014 yılında Malabo'da olmak üzere iki kez Türkiye-Afrika Ortaklık Zirveleri düzenledik. Türkiye Afrika Ortaklık Zirvesi'nin üçüncüsünü Aralık ayında gerçekleştireceğiz. Göreve geldiğimizde kıtada 12 olan büyükelçilik

CUMHURBAŞKANIMIZ SAYIN RECEP TAYYİP ERDOĞAN'IN RESMİ ZİYARETİ KAPSAMINDA ANGOLA-TÜRKİYE İŞ FORUMU

sayımızı 43'e çıkardık. Dünyadaki en büyük diplomatik temsilciliğimizi bir Afrika ülkesinde açtık. Önümüzdeki dönemde büyükelçiliklerimizin sayısını 49'a çıkarmayı hedefliyoruz. Afrikalı kardeşlerimizin de ülkemizin bu çabalarına gönülden destek vermelerinden memnuniyet duyuyoruz. Ankara'daki Afrika büyükelçiliklerinin sayısı 2008 yılında 10 iken 2021'de 37'ye yükseldi. Beşeri münasebetlerimizin de gün geçtikçe güçlendiğini görüyoruz. Her yıl giderek artan sayıda Afrikalı misafirimiz yaz tatillerini Türkiye'de geçirmeye başladılar."

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı (TİKA), Afet ve Acil Durum Başkanlığı (AFAD), Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (YTB), Türk Kızılay, Türkiye Diyanet Vakfı, Yunus Emre Enstitüleri, Türkiye Maarif Vakfı ve sivil toplum kuruluşları ile Türkiye'nin dostluk elini Afrika'ya uzatmaya devam ettiklerini vurguladı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, şunları paylaştı: "Türkiye burslarıyla 50'yi aşkın Afrika ülkesinden 5 bin öğrenci lisans, yüksek lisans ve doktora seviyesinde eğitim alıyor. Millî bayrak taşıyıcımız Türk Hava Yolları kıtada 41 ülkede 61 noktaya sefer düzenliyor. Türk Hava Yolları haftada 2 frekans

CUMHURBAŞKANIMIZ SAYIN RECEP TAYYİP ERDOĞAN'IN RESMİ ZİYARETİ KAPSAMINDA ANGOLA-TÜRKİYE İŞ FORUMU

olarak planlanan İstanbul-Luanda seferlerinden ilkinin 13 Ekim'de gerçekleşti. Bankacılık sektöründe iş birliğinin geliştirilmesi ve ticari akımların dolaysız gerçekleştirilmesi de yeni yatırımların önünü açacaktır. Altyapı ve üstyapı tesislerinin inşa edilmesinde, işletilmesinde, tekstil, gıda ve tarım sektörlerinde iş birliği fırsatları görüyoruz."

Cumhurbaşkanı Erdoğan, müteahhitlik alanında da büyük bir potansiyel bulunduğunu, bugüne kadar Türk müteahhitlik firmalarının Angola'da 809 milyon dolar değerinde 5 projeyi gerçekleştirdiğini söyledi.

Enerji ve madencilik sektörlerinin de ciddi imkânlar sunduğuna dikkati çeken Cumhurbaşkanı Erdoğan, şu ifadeleri kullandı: "Geçen sene kendi sismik arama ve derin sondaj gemilerimizle yaptığımız çalışmalar neticesinde Karadeniz'de 540 milyar metreküplük doğal gaz keşfi gerçekleştirdik. Türkiye olarak sadece arama ve keşif çalışmalarında değil, doğal gazın yaygın kullanımı ve hanelere ulaştırılmasında da başarı hikâyesi yazdık. 81 vilayetimizin tamamını 55 milyon va-

CUMHURBAŞKANIMIZ SAYIN RECEP TAYYİP ERDOĞAN'IN RESMİ ZİYARETİ KAPSAMINDA ANGOLA-TÜRKİYE İŞ FORUMU

tandışımızı doğal gazın konforuyla tanıştırdık. Kendine özgü başarıyla yürüttüğümüz kalkınma modelini ve bu alandaki tecrübelerimizi sizlerle paylaşmaya hazırız. Angola hükûmetinin ve iş dünyasının da kazan kazan anlayışıyla hareket eden Türk yatırımcılarına her türlü kolaylığı sağlayacağına inanıyorum. Yöneticiler olarak daima sizlerin yanında olacağımızı bilmenizi istiyorum.”

Angola Cumhurbaşkanı Joao Lourenço; bu yılın Temmuz ayında Türkiye’ye gerçekleştirdiği resmi ziyaret sırasında Türkiye ile ekonomik ve ticari ilişkileri güçlendirmeyi ve iki ülke arasında stratejik işbirliğinin temellerini oluşturmayı, böylece her iki tarafın da bu işbirliğinden en fazla faydayı elde etmesini sağlamayı amaçladığını ifade etti. Lourenço, Angola’nın Türkiye’den sadece sermaye ve ileri teknoloji değil, aynı zamanda ekonomiyi verimli bir şekilde çeşitlendirmek ve yerli üretimi artırmak için know-how paylaşacak Türk yatırımcıları ülkelerinde görmek istediklerini

CUMHURBAŞKANIMIZ SAYIN RECEP TAYYİP ERDOĞAN'IN RESMİ ZİYARETİ KAPSAMINDA ANGOLA-TÜRKİYE İŞ FORUMU

ifade etti. Angola ekonomisinin özel sektör yatırımlarına açık olduğunu dile getiren Lourenço; “ülkemiz doğrudan yabancı yatırım almak için muazzam bir potansiyele ve yeterli koşullara sahiptir” dedi. Türk ve Angola firmaları arasında tesis edilen işbirliklerinde sadece Türk iş insanlarının Angola’ya yatırım yapmalarını beklemediklerini, diğer taraftan Angola firmalarının da Türkiye’de yatırımlar gerçekleştirebileceğini ve bunun her iki taraf için de kazanç sağlayacağını vurguladı. Petrokimya, bankacılık ve sigortacılık sektörleri başta olmak üzere tamamen veya kısmen özelleştirme sürecinde olan kamuya ait firmaların olduğunu belirten Lourenço, Türk yatırımcıları ve girişimcileri bu özelleştirme programına davet ettiklerini söyledi. Son olarak, ülkede gerçekleştirmek istedikleri altyapı projelerine değinen Lourenço, Türkiye’nin yap-işlet-devret modelinde oldukça tecrübeli olduğunu ve bu modelle Angola’da gerçekleştirilecek projelerde Türk yatırımcıları görmek istediklerini ve Türk firmalarına her zaman güvendiklerini belirterek sözlerini tamamladı.

DEİK/Türkiye-Angola İş Konseyi Başkanı Abdullah Eriş; İş Konseyi’nin 2011 yılı Ocak ayından bu yana faaliyet gösterdiğini, Türkiye ile Angola arasındaki iş ortamını geliştirmenin yanı sıra ticari ve ekonomik ilişkileri çeşitlendirmeyi hedeflediklerini ifade etti. Eriş, konuşmasının devamında Angola’da yatırım yapmayı planlayan Türk şirketlerinin yanında Türkiye’ye yatırım yapmak isteyen Angolalı şirketlere destek olduklarını, İş Konseyi olarak en önemli amaçlarının dış ticaret ve yatırım ilişkilerinde bir güven ortamı inşa etmek olduğunu belirtti. Angola’nın 33 milyonu aşan nüfusu ile Sahra altı Afrika’da üçüncü büyük ekonomi olduğunu söyleyen Eriş, Türkiye’nin Angola’dan sıvılaştırılmış doğal gaz ithal ettiğini, bunun karşılığında başta gıda olmak üzere makine ve ekipmanları, demir çelik, plastik gibi ürün gruplarında ihracat gerçekleştirdiğini vurguladı. Savunma sanayi, sağlık, tekstil, deri ve mamulleri, madencilik, enerji ve inşaat gibi sektörlerde Angola ve Türk firmalarının işbirlikleri tesis edebileceğini dile getiren Eriş, Temmuz ayında Sayın Lourenço’nun ülkemizi ziyareti vesilesiyle imzalanan anlaşmaların bu işbirliklerinin altyapısını oluşturduğunu söyledi. Son olarak Eriş, ikili ticari ve ekonomik ilişkilerin gelişmesine yönelik her çalışmaya destek olmaya hazır olduklarını ifade ederek sözlerini tamamladı.

TÜRKİYE-ANGOLA İŞ KONSEYİ

NAİL OLPAK

DEİK Başkanı

CANER ÇOLAK

DEİK Genel Sekreteri

BARIŞ ÇUVALCI

Genel Sekreter Yardımcısı

EVREN DOĞAN

Bölge Direktörü

edogan@deik.org.tr

+90 212 339 50 32

TALHA USLUOĞLU

İş Konseyi Koordinatörü

tusluoglu@deik.org.tr

+90 212 339 50 46

DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER KURULU FOREIGN ECONOMIC RELATIONS BOARD

River Plaza, Büyükdere Cad, Bahar Sokak,
No13/9-10 Levent 34394 İstanbul, Turkey

[Twitter](#) [Instagram](#) [LinkedIn](#) [Facebook](#) /deikiletisim | www.deik.org.tr

DEİK üyeliği için lütfen
tıklayınız.

